

Developing of Active learning activities Good Citizenship in Democracy

Grade 3

Chaiyong ratree¹, Voraveach Siriprasertsri² and Arun Suikraduang³

Received	Reviewed	Revised	Accepted
23/06/2564	29/06/2564	07/08/2564	09/08/2564

Abstract

This research aims to 1). Develop proactive learning activities on good citizens in a democratic way of grade 3 students to be effective according to the 80/80 criteria. 2). Comparison of academic achievement. before and after school of students who received proactive learning activities on good citizens in a democratic way. 3). Compare analytical thinking abilities Before and after school of students who received proactive learning activities on good citizens in a democratic way. 4). Study on satisfaction of Prathomsuksa 3 students towards proactive learning activities on good citizenship in a democratic way. The sample group includes Prathomsuksa 3 students in 1 classroom with a total of 17 students in Ban Don Ko School. Those studied in the second semester of the academic year 2020 were obtained by Cluster random sampling. Research tools include 1). Plans for proactive learning activities on good citizens in a democratic way Grade 3, 10 plans 2).An achievement test, a choice of 20 questions,3). A test to measure the ability to think critically, a 3-choice test, 15 items 4). Questionnaire on student satisfaction with learning It is a 3-level rating scale with 15 items. The statistics used in the data analysis were percentage,mean,standard deviation,and t-test (Dependent Samples) statistics. The results showed that 1). A total of 10 learning management plans were obtained. The mean values ranged from 4.56 to 4.84, which was the most appropriate, and the efficiency finding was 80.82/92.35 which satisfies the set criteria (80/80). Grade 3 after school was significantly higher than before at the .05 level. 3). The ability to think critically. Post-study was significantly higher than before at the statistical significance of .05 at the level

---

¹ Rajabhat Maha Sarakham University, E-mail : chaiyong2530ratree@gmail.com

² Rajabhat Maha Sarakham University, E-mail : voraveach2504@gmail.com

³ Rajabhat Maha Sarakham University, E-mail : arun.suikraduang@gmail.com

of .05. 4). The students were satisfied with the proactive learning activities on the subject of good citizens in a democratic way. Grade 3 as a whole is at a high level. ($\bar{X} = 2.59$, $S.D. = 0.25$)

Keyword : for organizing proactive learning activities, Academic achievement, The ability to think critically

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ชัยยงค์ ราตรี¹, วรเวช ศิริประเสริฐศรี² และอรรณู ชูยกระเดื่อง³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1)พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2)เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย 3)เปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย 4)ศึกษาความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนรวมทั้งหมด 17 คน โรงเรียนบ้านดอนก่อ ที่เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) เครื่องมือวิจัยได้แก่ 1)แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 10 แผน 2)แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ แบบเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ จำนวน 15 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ สถิติทดสอบ t-test (Dependent Samples) ผลการวิจัยพบว่า 1)ได้แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 10 แผน ผลการประเมินความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.56 ถึง 4.84 ซึ่งมีความเหมาะสมมากที่สุดและผลการหาค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.82/92.35 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (80/80) 2)ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง พลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3)ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4)นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.59, S.D. = 0.25$)

คำสำคัญ : การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, ความสามารถในการคิดวิเคราะห์

¹ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, E-mail : chaiyong2530ratree@gmail.com

² มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, E-mail : voraveach2504@gmail.com

³ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, E-mail : arun.suikraduang@gmail.com

บทนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ต้องการให้ผู้เรียนมีความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเองและบุคคลรอบข้าง ตลอดจนสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นที่อยู่อาศัย โดยมีทักษะกระบวนการและมีข้อมูลที่จำเป็นต่อการพัฒนาให้เป็นผู้ที่มี คุณธรรม จริยธรรม ประพฤติตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนเองนับถือ ความเป็นพลเมืองดี รับผิดชอบต่อชุมชน สังคม ประเทศชาติ มีส่วนร่วมในกิจกรรมของห้องเรียน โรงเรียน และได้กล้าตัดสินใจ กล้าแสดงออก นอกจากนี้ผู้เรียนยังได้เข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับอดีตและปัจจุบันบนพื้นฐานทางสังคม รวมถึงเศรษฐกิจโดยได้เข้าใจถึงการเป็นผู้ผลิต ผู้บริโภค รู้จักการออมขั้นต้นและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจในขั้นที่สูงต่อไป (Ministry of Education, 2008: 2-3)

การศึกษาด้านสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในปัจจุบันและอนาคต มุ่งให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน สามารถนำความรู้ความเข้าใจ ทักษะกระบวนการและเจตคติที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน อันจะส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาด้านการคิด พัฒนาด้านจิตใจ พัฒนาด้านสุขภาพ และพัฒนาด้านทักษะปฏิบัติ ตามกระบวนการทางสังคมศาสตร์ ในประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การเป็นพลเมืองที่ดีนั้นต้องเคารพเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ บุพการี ครูอาจารย์ ผู้มีพระคุณ และให้เกียรติซึ่งกันและกัน เคารพในความคิดเห็น กฎ กติกา ระเบียบของสังคม สิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง ทำงานร่วมกันด้วยความเต็มใจเป็นน้ำหนึ่งอันเดียวกัน (Ministry of Education, 2008: 2-3)

สภาพปัญหาของการศึกษาพบว่า ผลสอบ O-NET กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม อยู่ในเกณฑ์ต่ำมีคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศอยู่ที่ 46.68 คะแนน รวมทั้งด้านการจัดการเรียน การสอนและเน้นผู้เรียนลงมือปฏิบัติ มีคุณภาพอยู่ในระดับปรับปรุงเพียงร้อยละ 31.1 เท่านั้น ส่งผลให้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ (National Institute of Educational Testing Service (Public Organization), 2016: 1)

ประการหนึ่ง ปัญหาในสาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม เรื่อง พลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย ผู้เรียนยังขาดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ทำให้เด็กสมัยใหม่คิด วิเคราะห์และสังเคราะห์ที่ไม่เป็นเท่าที่ควร ขาดการใช้แหล่งการเรียนรู้ ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน การสอน การสอนของครูผู้สอนไม่ปรับเปลี่ยนวิธีสอน ทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย ไม่มีความ กระตือรือร้นในการเรียน รวมทั้งการจัดการศึกษาไม่เน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติหรือการนำไปใช้จริง ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีหลายรูปแบบ หนึ่งในนั้นคือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก ถือว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการร่วมมือกันระหว่างผู้เรียนด้วยกันผ่านการ

ลงมือปฏิบัติและทำกิจกรรมต่างๆด้วยตนเอง อันจะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์ ส่งผลให้เป็นคนกล้าคิด กล้าตัดสินใจ กล้าแสดงออก แก้ปัญหาเป็น ใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ เพราะกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) สอดคล้องกับการทำงานของสมองที่เกี่ยวข้องกับความจำ โดยสามารถเก็บและจำสิ่งที่ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริงจะสามารถเก็บความจำในระบบความจำระยะยาว(Long Term Memory)ทำให้ผลการเรียนรู้อยู่คงอยู่ในปริมาณที่มากกว่า รวมถึงการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ได้รวมอภิปรายให้ฝึกทักษะการสื่อสารทำให้ผลการเรียนรู้เพิ่มขึ้นเป็น 70% อันเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตประจำวันส่งผลให้การเรียนรู้มีความหมายและมีประสิทธิภาพ (Dechakup, P. & Yindeesuk, P. 2015: 61)

ผู้วิจัยสนใจรูปแบบการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก ซึ่งเป็นแนวคิดใหม่ในศตวรรษที่ 21 คือ การปฏิรูประบบการศึกษาแบบเดิม ที่เน้นการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนสู่ผู้เรียนโดยตรงโดยอาศัยกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำ และได้ใช้กระบวนการคิดโดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะกระตุ้นหรืออำนวยความสะดวก เพราะการวิเคราะห์จะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ใหม่ในเชิงสร้างสรรค์ เป็นการพัฒนาความสามารถในระดับที่มีเหตุผลและเป็นการเรียนรู้ที่คงทนของแต่ละบุคคลแม้จะจำรายละเอียดของความรู้ไม่ได้ ผู้เรียนจึงต้องเรียนรู้วิธีการวิเคราะห์และภายใต้สภาวะใดที่ต้องนำความสามารถด้านการวิเคราะห์มาใช้

โดยการเรียนการสอนในโรงเรียนบ้านดอนก่อ ผู้วิจัยพบว่า ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นการเรียนการสอนที่ผู้เรียนไม่ค่อยมีส่วนร่วมกับกิจกรรมการเรียน ให้ผู้เรียนเรียนลงมือปฏิบัติบ่อย ผู้เรียนจึงไม่กล้าแสดงออก ผู้สอนบางท่านใช้วิธีการซักถามผู้เรียนบ้างในบางครั้งเพื่อตรวจสอบความเข้าใจแต่ไม่ได้เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ หรือเพื่อควบคุมชั้นเรียนให้ผู้เรียนหันมาใส่ใจกับการเรียนแต่ก็ยังมีเป็นส่วนน้อย ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าปริมาณเนื้อหาที่ต้องสอนมีเป็นจำนวนมาก ผู้สอนขาดนวัตกรรมใหม่ๆ หรือต้องการสอนอย่างเดียวเพื่อให้ผู้เรียนจดจำโดยที่ไม่ได้เน้นทักษะกระบวนการทำงานและขาดแรงจูงใจให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับ การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ด้านสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง พลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนามาตรฐานการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้กล้าแสดงออกและเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติ แล้วยังเป็นการปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวมไปถึงด้านการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้คอยช่วยเหลือสนับสนุนการเรียนรู้ ซึ่งนำไปสู่กระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตยมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และความพึงพอใจของนักเรียน

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เนื้อหาเรื่อง พลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย

ระเบียบวิธีวิจัย

แบบแผนการทดลอง เป็นแบบกลุ่มเดียว ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (One Group Pretest- Post test) (Suikraduang, A., 2014: 34) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ในการวิจัยได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาหนองสิมวังไชยวังใหม่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 118 คน จาก 10 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนรวมทั้ง 17 คน ได้แก่ โรงเรียนบ้านดอนก่อ ในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาหนองสิมวังไชยวังใหม่ที่เรียน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 10 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 10 ชั่วโมง โดยประกอบด้วยขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก 4 ขั้นตอน ดังนี้

- 1.ขั้นเตรียมพร้อม
- 2.ขั้นปฏิบัติงานกลุ่ม
- 3.ขั้นประยุกต์
- 4.ขั้นติดตามผล

ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมตั้งแต่ 4.56 ถึง 4.84

2.แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบทดสอบชนิดปรนัย แบบเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ โดยวัดทั้งหมด 4 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านความรู้ความจำ
- 2) ด้านความเข้าใจ
- 3) ด้านการนำไปใช้
- 4) ด้านการวิเคราะห์

ผลการตรวจสอบดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พบว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่า (IOC) ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 มีค่าความยากตั้งแต่ 0.29 ถึง 0.79 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.21 ถึง 0.67 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.92

3.แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบทดสอบชนิดปรนัย แบบเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ โดยวัดทั้งหมด 3 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านความสำคัญ
- 2) ด้านความสัมพันธ์
- 3) ด้านหลักการ

ผลการตรวจสอบดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พบว่า แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์หมีค่า (IOC) ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 มีค่าความยากตั้งแต่ 0.40 ถึง 0.77 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.67 ถึง 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.98

4.แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้แบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ จำนวน 15 ข้อ

ผลการตรวจสอบดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พบว่า แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน มีค่า (IOC) ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00

3.การวิเคราะห์ข้อมูล

1.หาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2.วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย โดยใช้ t-test (Dependent Samples)

3.วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตยโดยใช้ t-test (Dependent Samples)

4.วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียน ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1.ผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 10 แผน แต่ละแผนประกอบด้วย สารสำคัญ มาตรฐาน /ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ (K-P-A) สารการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ (เชิงรุก Active Learning) นวัตกรรมการศึกษา การวัดและประเมินผล (K-P-A) กิจกรรมเสนอแนะเพิ่มเติมข้อเสนอแนะของผู้บริหาร / ครูพี่เลี้ยง บันทึกผลหลังการสอน ผลการประเมินความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.56 ถึง 4.84 ซึ่งมีความเหมาะสมมากที่สุดและผลการหาค่าประสิทธิภาพ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1

ผลการหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning วิชาหน้าที่พลเมือง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

นักเรียน คนที่	คะแนนระหว่างเรียน											คะแนน หลัง เรียน
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4	ครั้งที่ 5	ครั้งที่ 6	ครั้งที่ 7	ครั้งที่ 8	ครั้งที่ 9	ครั้งที่ 10	รวม	
1	31	32	32	31	28	33	32	30	32	31	31.20	18
2	26	31	30	28	26	31	29	30	28	26	28.50	17
3	35	36	35	34	33	38	34	35	33	35	34.80	20
4	34	34	36	34	34	37	36	35	35	36	35.10	20
5	29	33	32	30	29	33	30	33	32	30	31.10	17
6	29	34	35	33	29	34	32	35	33	34	32.80	18
7	34	31	33	33	32	33	33	32	35	34	33.00	19
8	27	33	34	31	30	32	31	29	34	30	31.10	18
9	34	31	33	35	33	34	35	33	34	35	33.70	20
10	28	32	31	32	29	33	29	30	29	29	30.20	17
11	32	35	33	34	33	34	33	31	31	35	33.10	18
12	35	36	35	34	36	36	32	34	34	36	34.80	20
13	36	34	36	36	37	33	34	35	35	37	35.30	20
14	28	29	31	30	31	32	32	30	29	30	30.20	18
15	29	32	32	29	30	30	30	29	32	31	30.40	17
16	25	31	29	29	31	28	28	29	29	30	28.90	17
17	36	36	36	34	36	36	34	35	34	37	35.40	20
รวม											549.60	314

ค่าเฉลี่ย	32.30	18.0
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	23.02	1.28
ค่าร้อยละของค่าเฉลี่ย	80.82	92.35

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning วิชาหน้าที่พลเมือง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการทำใบงานและกิจกรรมระหว่างเรียน พร้อมทั้งการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 32.30 จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.82 ดังนั้น E_1 ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.82 และผลการเรียนรู้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 18.00 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 92.35 ดังนั้น E_2 ของคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 92.35 เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด 80/80

2.ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย

ก่อนการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยได้ตรวจสอบการแจกแจงของข้อมูลพบว่า ข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ(ก่อนเรียน $K.S.=0.10, Sig.=.20$ หลังเรียน $K.S.=0.14, Sig.=.20$) จึงทำการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติทดสอบที่ t-test (Dependent-sample) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย

คะแนน	จำนวน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	df	t	Sig.
ก่อนเรียน	17	20	10.41	1.45	16	37.90	.000
หลังเรียน	17	20	16.38	1.91			

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า การทดสอบก่อนเรียน มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X} = 10.41, S.D. = 1.45$) คะแนนทดสอบหลังเรียน มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X} = 16.38, S.D. = 1.91$) และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน พบว่าคะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย

ก่อนการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ผู้วิจัยได้ตรวจสอบการแจกแจงของข้อมูลพบว่า ข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ(ก่อนเรียน $K.S.=0.18, Sig.=.13$ หลังเรียน $K.S.=0.19, Sig.=.11$) จึงทำการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติทดสอบที่ t-test (Dependent-sample) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3

ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย

คะแนน	จำนวน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	df	t	Sig.
ก่อนเรียน	17	15	8.47	2.09	16	7.64	.000
หลังเรียน	17	15	12.11	1.16			

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนมีค่าเฉลี่ยของคะแนนการคิดวิเคราะห์หลังเรียนคือ ($\bar{X}=12.11, S.D.=1.16$) และค่าเฉลี่ยของคะแนนการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียน ($\bar{X}=8.47, S.D.=2.09$) เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.ผลการศึกษาความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เรื่องพลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย

ตารางที่ 4

ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เรื่องพลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. เรื่อง พลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย เป็นเรื่องนี้นักเรียนชอบ	2.56	0.51	มาก
2. นักเรียนพอใจกับความรู้ที่ได้ในเรื่องที่เรียน	2.52	0.51	มาก
3.นักเรียนชอบกิจกรรมที่ได้ลงมือปฏิบัติ	2.58	0.50	มาก
4.นักเรียนตื่นต้นเวลาได้ที่ได้ศึกษานอกห้องเรียน	2.51	0.39	มาก
5.นักเรียนรู้สึกสนุกเมื่อได้ทำงานร่วมกับเพื่อน	2.50	0.51	มาก
6.นักเรียนพอใจกับความคิดเห็นของตนเองและเพื่อน	2.56	0.49	มาก
7.นักเรียนชอบเวลาได้นำเสนองานหน้าห้อง	2.41	0.50	ปานกลาง

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
8.สื่อ อุปกรณ์การสอนต่างๆที่ครูนำมาใช้ทำให้นักเรียนสนุก ตื่นเต้น	2.35	0.49	ปานกลาง
9.ครูใช้สื่อ อุปกรณ์ได้เหมาะสม	2.51	0.39	มาก
10.นักเรียนพอใจในการใช้สื่อ อุปกรณ์ระหว่างเรียน เรื่องพลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย	2.58	0.50	มาก
11.นักเรียนพอใจกับคะแนนผลงานของตนเอง	2.52	0.51	มาก
12.นักเรียนพอใจกับการปฏิบัติงานของตนเอง	2.50	0.43	มาก
13.นักเรียนชอบเวลาครูให้แสดงความคิดเห็นหลังการเรียนแต่ละครั้ง	2.23	0.51	มาก
14.นักเรียนพอใจเวลาครูชมเมื่อตั้งใจทำกิจกรรม	2.51	0.50	มาก
15.นักเรียนชอบทำกิจกรรมโดยมีครูคอยให้กำลังใจอยู่เสมอ	2.56	0.51	มาก
รวม	2.59	0.25	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เรื่องพลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.59, S.D. = 0.25$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกสูงสุดคือ นักเรียนชอบกิจกรรมที่ได้ลงมือปฏิบัติ ($\bar{X} = 2.58, S.D. = 0.50$) รองลงมาคือ เรื่อง พลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย เป็นเรื่องที่นักเรียนชอบ ($\bar{X} = 2.56, S.D. = 0.51$) และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกต่ำสุดคือ นักเรียนชอบเวลาครูให้แสดงความคิดเห็นหลังการเรียนแต่ละครั้ง ($\bar{X} = 2.23, S.D. = 0.51$)

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1.แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 10 แผน แต่ละแผนประกอบด้วย สาระสำคัญมาตรฐาน / ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ (K-P-A) สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ (เชิงรุก Active Learning) นวัตกรรมการศึกษา การวัดและประเมินผล (K-P-A) กิจกรรมเสนอแนะเพิ่มเติม ข้อเสนอแนะของผู้บริหาร / ครูที่เลี้ยง บันทึกผลหลังการสอน ผลการประเมินความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย

ตั้งแต่ 4.56 ถึง 4.84 ซึ่งมีความเหมาะสมมากที่สุดและผลการหาค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.82/92.35 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (80/80) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี ได้พัฒนาการทำงานเป็นกลุ่มให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จากกระบวนการที่ผู้วิจัยเลือกมาใช้เหมาะสมกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ ซึ่งตรงกับเป้าหมายการจัดการเรียนการสอน ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับผลวิจัยของ (Phramaha Aphinan Nandabhani (Khamhanphon), 2019: 1148-1160) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้การเรียนรู้เชิงรุก สาระหน้าที่พลเมือง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลวัดศาลามีชัย อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลปรากฏว่าการศึกษากิจการการเรียนรู้เชิงรุก สาระหน้าที่พลเมือง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลวัดศาลามีชัย อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราชมีประสิทธิภาพและเห็นผลได้ชัดเจน เนื่องจากการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเป็นการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทในการจัดการเรียนรู้ตามความถนัด ทำให้ผู้เรียนสามารถดึงความถนัดของตนเองมาใช้ในหาคำตอบจัดทำชิ้นงานและเสนอความคิดของตนเอง เพื่อนำมาเสนอต่อคุณครูและเพื่อนในชั้นเรียนผู้เรียนมีความสนใจให้ความร่วมมือ นำไปสู่การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ดี ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้และประสบการณ์โดยตรงจากการศึกษา

2.ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องพลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอทุกกิจกรรมในกลุ่มเรียนรู้ร่วมกัน โดยแต่ละคนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และความสำเร็จของกลุ่ม คนเก่งก็จะช่วยเหลือคนอ่อน เมื่อประสบผลสำเร็จสมาชิกในกลุ่มก็เกิดความภาคภูมิใจร่วมกันจึงสามารถทำให้นักเรียนทำแบบทดสอบในเนื้อหาที่กำหนดให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลวิจัยของ (Jumnongpol, W., et al., 2015: 196-207) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคมโดยใช้กระบวนการแก้ปัญหา ผลปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการแก้ปัญหาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

3.ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการคิดวิเคราะห์ ได้ฝึกทักษะการทำงานมีกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบขั้นตอน เกิดความสามารถในการคิดอย่างชัดเจนคิดอย่างถูกต้องส่งผลให้เกิดความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย มีความเมตตากรุณาและเป็นผู้มีประโยชน์ต่อสังคม สอดคล้องกับผลวิจัยของ (Chumwuttisak, K. & Silanoi, L., 2014: 177-185) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การ

พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และเจตคติต่อความเป็นพลเมือง ตามวิถีประชาธิปไตยหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย รายวิชา ส15101 สังคมศึกษา 5 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้รูปแบบการสอนด้วยเกม ผลปรากฏว่า นักเรียนมีคะแนนทักษะการคิดวิเคราะห์เฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 70.45 ของคะแนนเต็มและจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 81.82

4.นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.59, S.D. = 0.25$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความพึงพอใจของแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกัน ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นที่จะทำงานมีขวัญและกำลังใจและสิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผล ของการทำงานรวมทั้งส่งผลต่อความสำเร็จและเป็นไปตามเป้าหมาย และต้องการการยอมรับนับถือการได้รับความสนใจจากผู้อื่นเพื่อที่ก้าวไปสู่จุดสูงสุดที่ตนเองทำได้ตามเป้าหมาย สอดคล้องกับผลวิจัยของ (Chumwuttisak, K. & Silanoi, L., 2014: 177-185) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และเจตคติต่อความเป็นพลเมือง ตามวิถีประชาธิปไตยหน่วยการเรียนรู้เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย รายวิชา ส15101 สังคมศึกษา 5 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้รูปแบบการสอนด้วยเกม ผลปรากฏว่า นักเรียนมีคะแนนเจตคติต่อความเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 80.54 ของคะแนนเต็ม และจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 100

ข้อเสนอแนะ

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ในการจัดการเรียนการสอนครูผู้สอนควรเตรียมสื่อ อุปกรณ์ เพื่อให้นักเรียนได้ใช้สื่อพัฒนาการเรียนที่มีประสิทธิภาพ

1.2 ครูผู้สอนควรระมัดระวังเรื่องเวลา เพราะการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก จะใช้เวลาปฏิบัติมากและไม่ทันเวลา

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก กับ สื่อการเรียนการสอนรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมและหาแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการนำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปทดลองใช้กับโรงเรียนอื่น ๆ เพื่อจะได้ประเมินผลอย่างหลากหลาย

References

- Chumwuttisak, K. & Silanoi, L. (2014) The Developing Grade 5 Students's Analytical Thinking Skill and Attitude Towards Democratic Citizenship in The Learning Unit on "Good Citizen in A Democracy" Social Studies S15101 Course, Using Game-Based-Learning. *Journal of Education Khon Kaen University, Vol. 38 No. 4 (2015): October – December.*
- Dechakup, P. & Yindeesuk, P. (2015). *Integrated proactive learning.* Bangkok: Chulalongkorn University.
- Jumnongpol, W., et al. (2015) A study of learning achievement and problem solving ability of grade 2 students civics, culture and living in society strand using problem solving process. *Journal of Education Naresuan University Vol. 21 No. 1 (2019): January – March.*
- Ministry of Education. (2008). *Basic Education Curriculum 2008. Subject matter and standards for learning social studies, religion and culture.* Bangkok: Shipping and Package Organization.
- National Institute of Educational Testing Service (Public Organization). (2016). *total score of O-net 59.* [Online]. www.newonetestresult.niets.or.th/.../PDF/SummaryONETP6_2016.pdf. [5 April 2020]
- Phramaha Aphinan Nandabhani (Khamhanphon). (2019). *Development of learning achievement using active Learning on the civic duties for 2nd secondary school Students at wat salameechai municipal school, mueang District, Nakhon Si Thammarat province.* Bangkok: Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
- Suikraduang, A. (2014). *Educationl Research.* Maha Sarakham: Maha Sarakham Rajabhat University.

